

In samenwerking met FrieslandCampina beschrijft VeeteeltGRAS dat ook op peperdure poldergrond weidegang lonend kan zijn. Vader en zoon Wijgerde schakelden over naar Nieuw Nederlands Weiden en halen daardoor meer eiwit van eigen land.

Van ‘maar wat doen’ naar weiden met een plan

Jarenlang gingen hun koeien pas op 15 juni naar buiten en weidden Goof en Gijs Wijgerde vooral voor de premie van FrieslandCampina. Dit jaar stonden de koeien in Bant al op 25 maart in de wei. ‘Steeds fanatieker worden we’, zegt Goof lachend.

Gebroederlijk poseren vader Goof (60) en zoon (27) Gijs Wijgerde voor de foto. Nu en dan kijken ze even achterom of de twee stieren tussen de koeien geen rare capriolen uithalen. Gijs vindt de grasbossen wat minder mooi voor op de foto. ‘Volgende week ga ik dit stuk namelijk schoonmaaien’, zegt hij. ‘Ach, laat gaan’, zegt Goof. ‘Dit is de praktijk van nu, die moet je juist laten zien.’ Ondertussen wijst Gijs erop dat er nog genoeg smakelijk tussengras staat, waarvan de koeien lekker kunnen vreten. ‘Dat is ook het idee, dat de koeien de hergroei van het gras opnemen.’

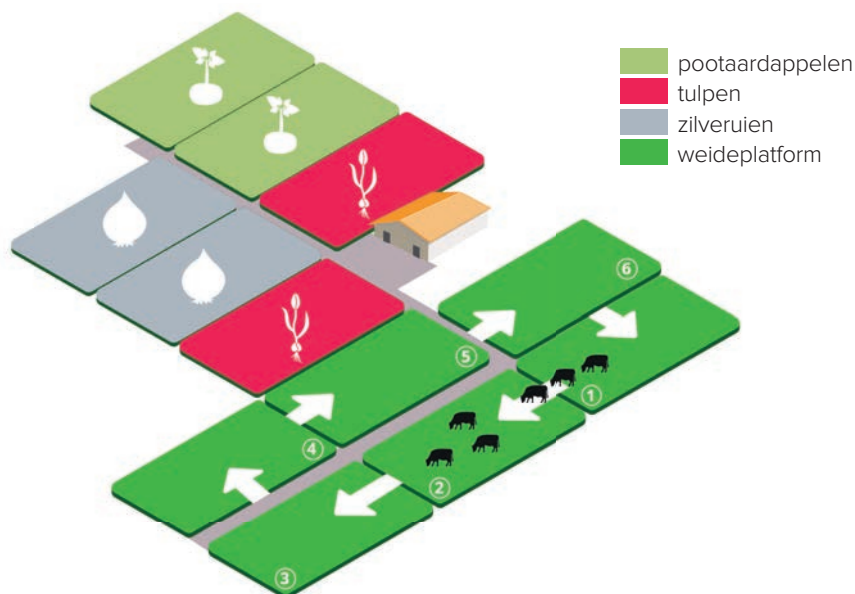
Midden tussen de akkerbouwers zit het melkveebedrijf van maatschap Wijgerde in Bant. De schare van 160 weidende koeien in het groene gras tussen Lemmer en Emmeloord valt meteen op. Vooral ook omdat weidegang op melkveebedrijven in de Flevolandse polders niet alledaags is. De grond is er peperduur, bedragen van 120.000 euro per hectare zijn geen uitzondering. Logisch dus dat het voor veel melkveehouders lucratief is om de koeien binnen te houden en de grond zo veel mogelijk te verhuren aan bollentelers en akkerbouwers. Zo ook voor de maatschap Wijgerde. Elk jaar staan er op een aantal van hun percelen bloembollen, zilveruien of pootaardappels. Voor elke hectare pootgoed krijgt het bedrijf 1,8 hectare grasland terug. Dit is gunstig voor de mestafzet en het betekent elke twee jaar nieuw grasland.

Weidepremie speelt belangrijke rol

Toch zijn vader en zoon, zelfs ondanks een ruime bedrijfsverdubbeling in de laatste vijftien jaar, altijd blijven weiden. ‘Het is een mooi gezicht, maar de weidepremie speelde hierin ook een belangrijke rol’, erkent Gijs. Daarnaast vertelt hij dat weiden goed past bij het nagras. Dat is gras dat medio juni, meteen na

Landverhuur én zeven maanden weiden bij Wijgerde

Bij de familie Wijgerde grazen 150 koeien dagelijks van maart tot oktober 7,5 uur per dag een deel van het rantsoen bij elkaar. Dat doen ze op 22 hectare grasland. In totaal heeft het melkveebedrijf 56 hectare grond, maar alle overige grond wordt verhuurd aan akkerbouwers en bollentelers voor de teelt van pootgoed, zilveruien en bloembollen. Het weideplatform van 22 hectare is opgedeeld in zes gelijke percelen. Er wordt ingeschaard op 10 tot 12 centimeter en uitgeschaard op 7 tot 9 centimeter. Goof en Gijs Wijgerde gaan bij hun beweidingssysteem uit van 22 hectare maal 80 kilogram droge stof per dag aan maximale bijgroei en dus maximale opname. Op stal wordt een mengrantsoen van kuil, mais, aardappelen, sojahuilen, soja en krachtvoer bijgevoerd.

de teelt van bloembollen, wordt ingezaaid. Op dat gras laten we de koeien veel grazen.' Mede daardoor gingen de koeien vaak pas op 15 juni eruit. Dat is de datum dat de koeien uiterlijk in de wei moeten zijn om voor FrieslandCampina's weidepremie in aanmerking te komen.

In 2017 vond Gijs het tijd om ook het item weidegang serieuzer op te pakken. De jaren ervoor hadden ze door het hele bedrijf heen bewuste keuzes gemaakt: een nieuwe stal en melkstal gebouwd, grond en melkquotum gekocht en de jongveefok uitbesteed. Maar de weidegang hing er een beetje bij. 'Daar deden we maar wat, er zat geen systeem in. Het zat ergens tussen traditioneel standweiden en een dag of vijf, zes op een blok gras lopen in.'

Zes blokken van 3,5 hectare

De mannen gingen te rade bij weidegangexpert en Wageningen-onderzoeker Bert Philipsen, die bij hen om de hoek woont. Hij adviseerde hen om over te stappen op het systeem van Nieuw Nederlands Weiden. Dit is het systeem van dagelijks roterend standweiden voor veehouders die van gemak houden en toch meer vers gras in de koe willen krijgen. Zo schakelden de Wijgerdes van 'maar wat doen' over op het planmatige systeem van Nieuw Nederlands Weiden. Op de illustratie in het kader is te zien hoe maatschap Wijgerde de weidegang invult. Het melkveebedrijf beschikt over 68 hectare land, waarvan er 56 hectare om de boerderij ligt. Daarvan gebruiken ze voor weidegang 'slechts' 22 hectare. Alle andere hectares willen ze namelijk vrijhouden voor de lucratieve verhuur aan bollentelers en akkerbouwers. 'Normaal werk je bij Nieuw Nederlands Standweiden met twee platforms: een weideplatform en een maaiplatform. Het ene platform begint als weideplatform, het tweede als maaiplatform en na een bepaalde periode wissel je dat om. Maar met twee platforms waren we 44 hectare kwijt geweest, dat kost ons te veel geld. Daarom kiezen wij voor één platform van 22 hectare', verduidelijkt Gijs. Het land op afstand en ruil-land maaien ze voor inkuilen.

Het weideplatform is opgedeeld in zes gelijke blokken van elk 3,5 hectare. Iedere dag krijgen de koeien een vers stuk

aangeboden. Na zes dagen beginnen ze weer op het eerste stuk. In juni, als het gras sneller in de aar schiet, worden de blokken in twee etappes schoongemaaid. Er wordt dan, in combinatie met extra bijvoeren op stal, tijdelijk geweid op drie in plaats van zes blokken. Dit gebeurt in augustus nogmaals. Verder wordt er om de drie weken kunstmest gestrooid. Zo hopen de veehouders het gras redelijk vers en smakelijk te houden. 'Ook scharen we de koeien op 10 centimeter vrij kort in, wat zorgt voor minder bossen en verser gras.' Er wordt wel een kleine variant toegepast. In september gaan er drie blokken gras uit het platform en komen er drie blokken nagras voor in de plaats. De omschakeling naar Nieuw Nederlands Weiden vroeg wel een investering. Die ene heel grote waterbak op zonnepanelen kan maar op één plaats staan. Terwijl het weideplatform zes blokken telt. Daarom legden de Wijgerdes over een afstand van 1400 meter een waterleiding op bronwater aan en kwamen er zes waterbakken, op elk blok één. Kosten een slordige 5000 euro. 'Maar ook het dubbele bedrag hadden we betaald, zoveel is weidegang ons wel waard', zegt Gijs.

Rust en regelmaat met bewust weiden

Wat heeft bewust weiden het melkveebedrijf Wijgerde gebracht? 'Veel', zegt Gijs. De melkproductie steeg in 2018 van 9000 naar 9300 kilogram per koe, terwijl het aantal kilo's krachtvoer met 220 kilo per koe daalde door het langere weideseizoen. 'Er komt meer weidegras in de koe en de koeien halen meer eiwit van het land. Maar dit systeem geeft ook rust en regelmaat. Je hoeft niet na te denken over hoe je het nu weer zult hebben.'

Goof vult aan dat meer weiden ook andere voordelen oplevert. 'Er is een duidelijk arbeidsbesparing op het voeren, de ligboxen zijn schoner en je ziet daardoor ook de uier en klauwgezondheid verbeteren.' Gijs: 'En "last but not least", de mensen waarderen het echt. Geloof het of niet, maar we kregen per post al een paar maal een kaartje van burgers die ons complimenteerden en aangaven dat ze het zo'n mooi gezicht vonden, al die koeien in het gras.' |